

Незвичайний меч на згадку

Микола Яненко

До штурманської рубки вбіг радист. Обличчя в нього заклопотане, поглядом він відразу ж — до капітана. Неважко здогадатися: з якоюсь тривожною звісткою.

— Товаришу капітан! — перевів подих радист.— Рибальський бот просить медичної допомоги. Із матросом там якесь лихо скоїлось.

— Де зараз бот? — спитав капітан і, діставши відповідь, негайно звелів: — Курс — тридцять градусів!

І ще за кілька секунд:

— Повний вперед!

Судно ніби залихоманило. Це на всю міць запрацював двигун.

Лікар швидко взяв ліки і вже чекав на палубі.

Щогли бота — невеличкого рибальського судна — забовваніли незабаром.

І ось уже обидва судна — велетень і малюк — стоять поруч, борт до борту. Лікар мотузяною драбинкою спустився на палубу бота і зразу ж до хворого. В моряка на нозі була глибока рана, ніби від удару чимось гострим.

— Не допомогло і взуття,— показав порізаного чобота бригадир, якого матроси бота називали своїм капітаном.

— Чим це?

— Удар меча,— відповів капітан.

— Зараз не до жартів, суворо докорив йому лікар.— Морських розбійників-піратів тепер ніде нема.

— А я й не жартую. Матроса поранено мечем.

Сказавши це, капітан вийняв із шафи великого, завдовжки з метр, меча,— дуже схожого на ті мечі, що ними колись озброювали воїнів, а в наш час їх можна побачити лише в кінофільмах про сиву давнину.

Меч був тьмяного кольору, наче іржавий.

— То це ж меч-риба! — вигукнув лікар.— Ось яке жало носить вона перед собою.

— Її називають і по-іншому — мечоніс,— додав капітан і розповів, яка пригода сталася на боті.

Ловили тунця. Мабуть, нічого так не важко ловити в океані, як цю дуже смачну рибу. Тунці плавають не табунами, а нарізно. Спіймати тунця можна лише на гачок із наживкою. Так, на самий звичайнісінький гачок, тільки великого розміру.

Яруси, тобто мотузки із такими гачками, бот розкидає по воді на багато кілометрів. І часто буває: витягнуть ярус на палубу, а на гачках лише голови тунців теліпаються. Моряки вже знають: поїли зажерливі акули. Люблять шастати біля ярусів і мечоноси. Ці хижі рибини своїми довгими костяними мечами вбивають здобич. Мечоносів бояться акули. Не бажають стрічатися з ними навіть кити. Раніше, коли кораблі будували з дерева, бувало й таке, що вони тонули після нападу мечоноса.

Того дня меч-риба, ласуючи тунцем, сама втрапила на гачок. Витягали на борт ярус, і раптом з води виткнувся меч, а за ним і господар його — велика рибина — сіпнувся і зірвався з гачка. Падаючи, сіконув по нозі рибалку. Сильний зойк почули всі. Мечоніс звився, щоб завдати нового удару, та в цю мить нагодився матрос і сокирою відтяв у нападника меча.

...Рибалці перев'язали рану.

— Думаю, усе буде гаразд,— заспокоїв моряків лікар.— Хворого я заберу з собою, йому зараз потрібний медичний нагляд.

— Велике спасибі вам,— сказав капітан бота.— Візьміть на згадку про сьогоднішній випадок цього меча. Повернетесь із плавання додому і привезете своїм дітям. Нехай і вони знають, яка небезпечна в океані риба — мечоніс.